

Vinarska zadruga se je ustanovila v Novem mestu na Kranjskem. Ker bodo pri njej sodelovali priznani strokovnjaki, upamo, da bo ta zadruga postala nekako vzorna vinska zadruga za slovenske pokrajine.

Posojilnica v Makolah je izdala računski zaključek za sedemnajsto upravno leto. Skupnega denarnega prometa je imela 434.242 K 33 h. Redni občni zbor je sklican za dne 7. marca.

Cerkvene zadeve.

† Župnik Jurij Rantaša.

Dne 23. svečana t. l. so pri Sv. Juriju v Slov. goricah položili v hladno zemljo enega najstarejših duhovnikov naše škofije, častitljivega osemdesetletnega starčka, zlato-mašnika Jurija Rantaša. Rajnemu gospodu je tekla zibelka v staroslavni župniji Sv. Jurija na Ščavnici, ki je dala cerkvi in domovini že veliko omikanih in odličnih mož duhovskega in svetnega stanu. Rodili so se dne 4. aprila 1821 od poštenih kmetskih starišev. Rajni gospod so večkrat pripovedovali, kako sta z materjo peš romala na božje poti. Latinske šole so dovršili v Varaždinu, bogoslovske pa v Gradcu. Leta 1844. so bili posvečeni v mašnika in naslednje leto so nastopili službo kot kapelan v Holeneku v sekovski škofiji. Službovali so v najboljši zastonjnosti z odtodnim župnikom in splošno priljubljeni pri župljanih 7 let. Iz Holeneka so prišli k Sv. Andražu v Slov. gor., kjer so ostali 9 let. Na to so bili prestavljeni k Sv. Petru pri Radgoni, odtam so pa leta 1869. 1. marca nastopili župnijo Sv. Jurija v Sl. g. L. 1894. so v veliko veselje svojih prijateljev in župljanov obhajali zlato sveto mašo. Ob tej priliki so jih mil. g. knezoškof odlikovali z naslovom kn. šk. duhovnega svetovalca.

Bili so g. župnik Rantaša vzgled vestnega in natančnega duhovnika, zato so tudi dobili od svitlega cesarja častno svetinjo za 40 letno zvesto službovanje. V svojem ponašanju so bili jako prijazni, ljubeznivi in gostoljubni. Če je pa kje trebalo resnega svarilca in brambe za resnico in pravico, so pa tudi nastopili odločno in neustrašeno. Jeze in sovraštva pa v svojem srcu niso poznali. Če jih je včasih zadelo kako trpko nasprotno in je prišel govor na nasprotnika, so navadno rekli: »Bog daj vsem dobro, nam pa nič hudega!« Dasiravno so se šolali v času, ko je še slovenska zavest spala in so več let službovali na tujem, bili so vendar naroden mož, dobrega slovenskega mišljenja.

Te kratke besede naj bodo v »Slovenskem Gospodarju« v skromen spomin zvestemu delavcu, hvaležen spomin jim gotovo ostane v srcih njih znancev in župljanov, v večnosti pa naj jim milostljivi plačnik poplača z nemisljivo krono dolgoletni trud.

Gospodarske stvari.

Nekaj za sadjarejce.

II.

Najugodnejši čas za sajenje dreves je v jeseni začeni z oktobrom do tedaj, ko začne zemlja zmrzovati. Dobro je, če se v ta namen jame že poleti ali vsaj mesec dni pred sajenjem skopajo, da se zemlja zrahlja. Drugi čas sajenja je pa spomladi, ko se zemlja že stali in ni več pričakovati prehude zime, toraj druga polovica marca in mesec april, saditi se pa mora vsaj poprej, ko začne drevje poganjati. Za to sajenje je pa dobro jame že v jeseni skopati. Zvedeni sadjarji ne priporočajo preglobokih jam, pač je pa dobro, če so kolikor mogoče široke za to, da korenine, ki rasejo na širokost, najdejo dovolj zrahljane in rodovitne zemlje. Vprašati se zna, ali se sme drevescu pognojiti? Gaucher pravi, da le tisti gnoj škoduje drevescu, ki se mu ne da. Vendar je sveži hlevski gnoj preoster, ako bi ga dali neposredno na korenine. Ako se drevesce z gnojnico zalije, se mora ta pomešati z vodo, ker je drugače preojstra. Drevesce pred sajenjem v gnojnici namakati, je prav škodljivo. Najboljši gnoj je kompost, pepel in umetna gnojila, kdor jih ima, med njimi koščena moka (superfosfat), Tomaževa žlindra in Kalijevi zmesi. Vse to pa se mora z zemlja dobro pomešati. Kako nam je tedaj ravnati, ako sadimo mlado drevo? Skoplje se naj jama kakih 40 cm globoko in kolikor mogoče široko, zgornja živa zemlja se naj meče na eno zrtav; spodnja bolj mrtva pa na drugo. Potem naj vse pusti do sajenja drevesca, da se zemlja zrahlja. Ko se misli drevesce saditi, se zmeče v jama najpoprej živa zemlja in se pomeša s kakim gnojilom, potem pa se napolni jama z bolj mrtvo zemljo, ki se še bolj pomeša z gnojem. Potem se posadi na sredo jame kak močen kol, ki pa naj ne sega do vej drevesca, da se ob nje ne drgne, kar bi mu napravilo pozneje rano. Na to se postavi drevesce tik kola v napolnjeno jama, in začne se ostala zemlja tako dolgo devati na korenine, dokler niso za kakih 5 cm pokrite. Nazadnje se dobro zalije. To je važno za to, da se zemlja dobro koreninam prileže, da ne ostanejo vmes prazni prostori, kar stori, da se drevesce mnogokrat posuši. Ali je treba korenine prirezati? Da, in sicer se naj pustijo glavne

korenine kak mali pedenj dolge, drobne stranske koreninice se pa naj čisto porežejo, ali se pa pustijo kaklega pol cm dolge, kar je še boljše. Ali je treba veje obrezati? Po skušnji pisalca teh vrstic jih je boljše prikrajšati že koj pri sajenju in sicer že zavoljo tega, da pozneje veter drevesca preveč ne maja. Lucas pravi nasprotno, pa mu ne damo veljati, da bi bilo boljše, prvo leto veje neobrezane pustiti.

Kakor rečeno je boljše, da se jama vsaj nekaj časa pred sajenjem skopa. Za silo pa tudi velja, če se jama naredi ravno prej, ko se drevesce vsadi. V tem slučaju se pa naj poišče za korenine v bližini kje zrahljana zemlja, ali pa se jim pridene drobnega peska iz potoka ali od kod že. Rezi na koreninah naj bojo vselej na spodaj obrnjene. Na zadnje se vse dobro z vodo zalije, in se zemlja rahlo na korenine pritisne. Zemljo okoli vsajenega drevesca z nogami močno teptati, ni dobro!

S čim se navadno pri sajenju mladega drevesca greši? Poglavitni pregrešek je, ako se drevo pregloboko sadi. Če je drevo pa že veliko in je bilo pregloboko vsajeno, naj se vsaj zemlja okoli debla odkopa blizo do korenin. Drug nedostatek je, da se sadijo slabo ukoreninjena drevesca. Nekateri iščejo divjake za cepljenje po lesovih. Drevesa iz takošnjih izrejene ne bojo navadno imele dobrih korenin. Najboljše je, da se divjaki zredijo v drevesnici iz peček in da se že po prvem letu presadijo. Mora se jim pa korenina vsaj za tretjino prirezati. Potem poženejo lepe stranske korenine.

Nekateri menijo, da je boljše, ako se drevo v zemlji zredi. Temu pa ni tako! Tudi žival ne bode dobro uspevala, ako se jej v prvi mladosti preslabo godi! Za drevesnico se mora tedaj odbrati dobra zemlja! S svežim gnojem pa gnojite grede, na katere se tisto leto sejejo pečke, pa bi vendar ne bilo dobro za to, da ne pridejo mlade koreninice v neposredno dotiko z ojstrimi snovi. M. S.

Listnica uredništva.

A. G. v M. — Da!

Loterijske številke

Dunaj	2. marca 1901.	81, 71, 35, 43, 7
Gradec	»	67, 49, 83, 14, 16

Thierry-jev balzam in centifolično mazilo se sme na podlagi ugodnega predloga École supérieure de Pharmacie v Parizu od 21. velikega travna 1997 na Francoskem upeljati in naravnost na privatne osebe pošiljati. Toda ne samo tja, ampak tudi v vse dežele se ti izdelki pošiljajo in ima podjetnik v Londonu samosvojo podružnico, koder se tudi mnogo njegovih pridelkov izvaja. Izdeluje se samo v Pregradi.

Oznanilo.

Krajni šolski svet na Polenškaku pri Ptuju bode dne 19. marca t. l. oddal staro šolsko poslopje in šolski vinograd in sicer ali oboje skupaj ali vsako posebej.

Vinograd obsega 1200 kvad. sežnjev ter ima lepo lego. Trte od tega vinograda so prav močne ter dajejo tudi dosti dobrega in močnega vina. Pri tem vinogradu je tudi parcela, ki je kot stavbinski prostor prav primerna.

Krajni šolski svet v Polenškaku,
dne 3. marca 1901.

Mart. Lajh,
načelnik.

138 1—1

Službo organista

136 2—1

razpisuje župni urad v Dobovi. Služba se nastopi 1. apr.

„Kmetijska zadruga“ v župniji središki
vabi k

predavanju o umni sadjereji,

ki ga bo imel potovalni učitelj g. I. Bele
prihodnjo nedeljo, dne 10. t. m., ob 3. uri popoldne
v šolskih prostorih v Središču.

142 1—1

Odborništv.

Razglas.

V nedeljo, dne 17. marca t. l., popoldan ob 3. uri se bode delo novih klopj in vsega potrebnega pohištva za novo šolo v Majšpergu po očitni dražbi oddalo. Pogoji se lahko pregledajo pri g. Janezu Korže v Majšpergu.

Janez Korže,
načelnik.

137 1—1

Odvetniška pisarna dr. Jerneja Glančnika je od dne 1. marcija t. l. naprej v Kolaricevej hiši nasproti novemu sodnijskemu poslopju, Gerichtshofgasse 16, v prvem nadstropju. 113 2—1

●●●●●●●●●●●●●●●●
KUVERTE
s firmo priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.
●●●●●●●●●●●●●●●●